

PLG Leerkrachten (6)

PLG Leerkrachten Midden- en bovenbouw

16 juni 2010

vs 1.0 100422

Agenda

1. Introductie

- 1.1: Terugblik vorige plg's
- 1.2: Ambities Omdat Elk Kind Telt
- 1.3: Doelen vandaag
- 1.4: Vormen tweetallen

2. Overdracht

- 2.1: Toelichting instrument
- 2.2: Instrument gebruiken voor overdracht
- 2.3: Toepassen bij enkele leerlingen

3. Afsluiting

- 3.1: Terug naar de eigen praktijk
- 3.2: Terugblik bijeenkomst en evaluatie

1.1 Terugblik vorige plg's

PLG 1

Kennismaken, doelstellingen plg's en coöperatieve leerstrategieën.

PLG 2

Effectieve rekeninstructie op basis van het model 'doordacht lesgeven'.

PLG 3

Het verzamelen van leerlinggegevens om je rekeninstructie aan te scherpen

PLG 4

Welke acties onderneem je als leerkracht als je constateert dat leerlingen moeite hebben met bepaalde opdrachten (ijsberg-model)

PLG 5

Kennismaken met de belangrijkste tussendoelen van een bepaalde bouw

PLG 6

Hoe schrijf je een effectieve overdracht voor de volgende leerkracht?

1.2: Ambities Omdat Elk Kind Telt

Sterk rekenonderwijs door:

- Effectieve instructie
- Werken met data
- Doorgaande leerlijn(en)

1.3 Doelen van vandaag

Aan het einde van deze bijeenkomst:

- 1) Weet je waaruit een effectieve overdracht bestaat.
- 2) Kan je voor jouw groep een effectieve overdracht kan maken.
- 3) Weet je wat de rol van IB en RS kan zijn bij het schrijven van de overdracht.

1.4: Tweetalvorming

*Schrijf de rekenmethode die jouw school gebruikt op een A-4tje.

*Zoek iemand op die geen collega van jou is, maar die wel dezelfde rekenmethode gebruikt.

*Vorm met het tweetal dat naast jullie staat een viertal: jullie zijn deze bijeenkomst 'een team'.

Waarschijnlijk zal niet elke leerkracht iemand kunnen vinden die zelfde rekenmethode gebruikt. Is op zich geen probleem

2. Overdracht

Opdracht

- 1) Welke informatie van de vorige leerkracht ontvang jij vaak bij de overdracht?

- 2) Welke informatie van de vorige leerkracht zou jij graag willen ontvangen om direct met je nieuwe groep aan de slag te kunnen gaan?

Werkvorm bij opdracht 1: Tweegesprek op tijd. Bij opdracht 2: Tafelronde per tweetal, daarna TweeVergelijk

2.1: Toelichting instrument

TOETSSCORE Methodetoets → (basidoelen) CITO ↓	100%-80% goed Toetsresultaten van de laatste 6 weken.	80%-60% goed Toetsresultaten van de laatste 6 weken.	≤60% goed Toetsresultaten van de laatste 6 weken.
A I	1.	3.	5.
B/C II-IV	2.	4.	7.
D/E V	6.	8.	9.

Je kan op deze manier elke leerling indelen. Het overzicht geef je dan aan de volgende lk. Zo ziet hij/zij in één opslag waar zijn/haar nieuwe groep 'zit' aan het begin van het nieuwe schooljaar.

ABC Onderwijsadviseurs

2.1: Toelichting instrument

Opdracht:

In welke kwadranten zitten in jouw groep de meeste leerlingen, schat jij in?

Werkvorm: Tweegesprek op tijd

2.1: Toelichting instrument

- Je hebt de leerlinggegevens van een aantal leerlingen van jou bij je.
- Probeer deze leerlingen in te delen op basis van het instrument (werkblad 1).
- Schrijf de naam/namen van leerling(en) in het juiste kwadrant.
- Doe dit samen met degene aan wie je gekoppeld bent.
- Doe er steeds om de beurt één. Coach elkaar bij het indelen.
- Net zo lang totdat je alle leerlingen ingedeeld hebt (of de tijd om is).

Noot: Mocht je niet alle benodigde informatie van deze leerling bij je hebben (kan je bijv. niet uitrekenen of iemand meer of minder dan 60% goed heeft op methodegebondentoets, deel deze leerling dan onder voorbehoud in en controleer het later. Het gaat hier om het oefenen).

Werkvorm: Tweetal coach

2.1: Toelichting instrument

GROEN: INSTRUCTIE-ONAFHANKELIJKE LEERLINGEN.

Dit zijn de leerlingen die zeer goed geheel zelfstandig kunnen werken en weinig instructie nodig hebben. Belangrijk is dat ook zij ondersteuning krijgen bij de ontwikkeling van hun talenten.

Aandachtspunten groep 1:

- Bij deze kinderen kun je ervan uitgaan dat zij de belangrijkste tussendoelen en de kerndoelen behaald hebben. Als hun ontwikkeling zich zo voortzet tot groep 8 zullen zij niveau S1 behalen (zie voor meer informatie www.slo.nl).
- Deze groep doet alleen mee met de klassikale instructie bij nieuwe onderwerpen of nieuw aan te leren strategieën.
- Verder krijgen deze leerlingen verkorte instructie (gezamenlijke startactiviteit en presentatiefase)
- De leerstof wordt voor hen ingeperkt, vooral w.b. de hoeveelheid oefenstof. (Compacten)
- Zij krijgen in plaats daarvan verrijksstof binnen en buiten de methode.
- Op gezette tijden wordt er tijd in geruimd om de gemaakte verrijksopdrachten na te bespreken.

ABC Onderwijsadviseurs

2.1: Toelichting instrument

ORANJE: INSTRUCTIE-GEVOELIGE LEERLINGEN.

Dit zijn de leerlingen die de reguliere rekenmethode blijven volgen. Voor zover deze leerlingen extra aandacht nodig hebben, worden de aanwijzingen uit de handleiding gevolgd. De extra aanpassingen zijn over het algemeen beperkt.

Aandachtspunten groep 2:

- Dit zijn de leerlingen die op alle fronten rond het gemiddelde presteren.
- Zij volgen de gewone leerlijn uit de methode.
- Ook van deze kinderen kun je ervan uitgaan dat ze de belangrijkste tussendoelen en de kerndoelen beheersen. Als hun ontwikkeling zich zo voortzet zullen ze aan het einde van de basisschoolperiode niveau S1 (streefniveau) halen (www.slo.nl).

ABC Onderwijsadviseurs

2.1: Toelichting instrument

Aandachtspunten groep 3:

- Analyseer op welke toetsonderdelen (van de methodegebonden toets) deze leerlingen ook na aanbieding van de reguliere herhalingsstof – uitvallen.
- Controleer of deze kinderen de belangrijkste tussendoelen als het gaat om de basisvaardigheden beheersen (zie hiervoor de brochure Iedereen Kan Rekenen, po-raad).
- Laat deze leerlingen het komende/eerste blok in ieder geval bij deze onderdelen meedoen met de klassikale instructie. Gezien hun goede prestaties op de CITO-toets moet dat voldoende zijn.

ABC Onderwijsadviseurs

2.1: Toelichting instrument

Aandachtspunten groep 4:

- Analyseer op welke toetsonderdelen (van de methodegebonden toets) deze leerlingen ook na aanbieding van de reguliere herhalingsstof – uitvallen.
- Geef deze leerlingen het komende/eerste blok verlengde instructie of pre-instructie op deze onderdelen. Laat hen ook meedoen met de begeleide inoefening.
- Deze groep vormt – als middenste cel in het schema – in alle opzichten een tussencategorie. Bij hoge scores en/of weinig uitvallen zal de aanpak meer vallen onder groep 2, bij veel problemen, zie de groepen 7 en 8.

ABC Onderwijsadviseurs

2.1: Toelichting instrument

Aandachtspunten groep 5:

- In de praktijk zullen niet veel leerlingen in deze groep terechtkomen.
- Er zijn echter goede rekenaars die prima overweg kunnen met ingeklede opdrachten, waar het gaat om het leggen van verbanden en het toepassen van rekenvaardigheden, maar die door de mand vallen als het gaat om de vlotte en geautomatiseerde beheersing van deze vaardigheden. Bij deze kinderen is het dus belangrijk om de belangrijkste tussendoelen als het gaat om de basisvaardigheden te checken (zie hiervoor de Brochure Iedereen Kan Rekenen, po-raad).
- Zorg in dat geval voor extra oefening, gericht op automatisering. Leg ook uit waaróm een vlotte beheersing belangrijk en zelfs noodzakelijk is.

ABC Onderwijsadviseurs

2.1: Toelichting instrument

Aandachtspunten groep 6:

- Analyseer op welke onderdelen van de CITO-toets deze leerlingen uitvallen. (Bijv. met behulp van HAAL MEER UIT JE REKENTOETS)
- Probeer het verschil te verklaren tussen de scores op de CITO-toets en die van de methodegebonden toets.
- Soms zit het verschil in de leerlijn van de methode die een ander tempo of een andere volgorde aanhoudt dan de opgavenreeks uit de CITO-toets.
- Het kan ook zijn dat het verschil te wijten is aan te weinig doorgaande oefening in de methode, waardoor op de CITO-toets blijkt dat vaardigheden zijn weggezakt.
- In beide gevallen kan deze groep de leerlijn van de methode – met wat lichte aanpassingen – blijven volgen.

ABC Onderwijsadviseurs

2.1: Toelichting instrument

Vervolg Aandachtspunten groep 6:

- Het kan ook zijn dat de CITO-opgaven taliger/meer ingekleed zijn en vaak een andere aanpak vragen dan de sommetjes uit de methodetoets.
- Ook dan kan met de methode blijven volgen, maar moet wel gerichte aandacht besteed worden aan de aanpak van meer ingeklede rekenopdrachten en aan het hanteren van de rekentaal. Dat kan in de vorm van een handelingsplan, zie daarvoor de aandachtspunten bij de groepen 7 en 8.

ABC Onderwijsadviseurs

2.1: Toelichting instrument

ROOD: INSTRUCTIE-AFHANKELIJKE LEERLINGEN.

- *Deze leerlingen hebben uitgebreidere aandacht nodig, waarbij de maatregelen uit de handleiding vaak niet meer toereikend zijn. Een specifieke, remediërende aanpak is dan nodig.*
- *Inschakeling van de IB-er en/of de rekenspecialist is wenselijk/noodzakelijk.*

Aandachtspunten groepen 7 en 8:

- Analyseer op welke toetsonderdelen (van de methodegebonden toets en de CITO-toets) deze leerlingen - ook na aanbieding van de reguliere herhalingsstof – uitvallen.
- Bekijk ook of deze leerlingen de belangrijkste tussendoelen van dit leerjaar ook daadwerkelijk beheersen (zie hiervoor de Brochure Iedereen Kan Rekenen).
- Voor de niet beheerste tussendoelen zal een handelingsplan opgesteld moeten worden.
- (Duur van elk plan: maximaal 4 weken). Hierbij is het belangrijk dat het handelingsplan geëvalueerd wordt.
- Deze basisvaardigheden zullen ook blijvend geoefend moeten worden, dus veel en vooral regelmatig opfrissen/herhalen, bijv. bij de startactiviteit.

ABC Onderwijsadviseurs

2.1: Toelichting instrument

Vervolg Aandachtspunten groep 7 en 8:

- Deze leerlingen hebben behoefte aan verlengde instructie van maximaal 10 minuten per keer, met gebruik van concreet materiaal en begeleide inoefening. Vaak zal men bij deze vorm van instructie een stapje terug moeten doen in de leerlijn.
- Instructie is voor zwakke rekenaars uitermate belangrijk.
- Deze kan tijdens de Leerkrachtgebonden les, maar ook tijdens de Zelfstandig Werkles ingepland worden.
- Omdat al deze maatregelen tijd vragen, moet in de methode gekeken worden welke onderdelen beperkt of niet aangeboden worden. (Sommige methoden hebben al een zgn. minimum-leerlijn). Voor de bovenbouw kinderen behorende bij kwadrant 8 is het wenselijk dat er afspraken gemaakt worden om evt. toe te werken naar niveau F1.

ABC Onderwijsadviseurs

2.1: Toelichting instrument

Vervolg Aandachtspunten groep 7 en 8:

- Deze leerlingen hebben behoefte aan verlengde instructie van maximaal 10 minuten per keer, met gebruik van concreet materiaal en begeleide inoefening. Vaak zal men bij deze vorm van instructie een stapje terug moeten doen in de leerlijn.
- Instructie is voor zwakke rekenaars uitermate belangrijk.
- Deze kan tijdens de Leerkrachtgebonden les, maar ook tijdens de Zelfstandig Werkles ingepland worden.
- Omdat al deze maatregelen tijd vragen, moet in de methode gekeken worden welke onderdelen beperkt of niet aangeboden worden. (Sommige methoden hebben al een zgn. minimum-leerlijn). Voor de bovenbouw kinderen behorende bij kwadrant 8 is het wenselijk dat er afspraken gemaakt worden om evt. toe te werken naar niveau F1.

ABC Onderwijsadviseurs

2.1: Toelichting instrument

Aandachtspunten groep 9

- Hier gelden dezelfde aandachtspunten als beschreven voor de groepen 7 en 8.
- Gezien de ernst van de achterstand en het grote aantal uitvallen, zal de aanpak zeer intensief moeten zijn. (Een RT-er of onderwijsassistent kan hierbij ingeschakeld worden).
- Vanaf groep 6 moet gekeken worden of de leerling moet overstappen op een eigen leerlijn met bijbehorende minimumdoelen. Er dient toegewerkt te worden naar niveau F1. In enkele gevallen gaan de doelen 'Zeer Zwakke Rekenaars' gelden (www.slo.nl).
- Deze beslissing kan nooit door één individuele leerkracht genomen worden, maar is een zaak van de gehele school. Daarbij is het belangrijk dat aantoonbaar is dat in de jaren ervoor veel extra ondersteuning is geweest, met name gericht op het beheersen van de basisvaardigheden.
- Als de leerling inderdaad overstapt op een eigen programma moet juist ook voor hem of haar veel en regelmatig instructietijd ingepland worden.

ABC Onderwijsadviseurs

2.1: Toelichting instrument

Vervolg Aandachtspunten groep 9:

- Ook moet gekeken worden bij welke onderdelen van de methode deze leerling mee kan doen met de klassikale instructie en de (eenvoudige) verwerking.
- Dit om te voorkomen dat deze leerling helemaal losgekoppeld raakt van de rest van de groep.
- Tenslotte: hierboven wordt steeds consequent gesproken over 'een leerling'.
- In deze categorie mag het ook slechts om individuele gevallen gaan!

ABC Onderwijsadviseurs

2.2 Overzicht gebruiken voor overdracht

Opdracht

- In welk kwadrant heb jij jouw leerlingen ingedeeld?
- Kijk eens naar de aandachtspunten die horen bij dat kwadrant.
- Welke aandachtspunten zijn van toepassing bij deze leerling?
- Pas de aandachtspunten, indien mogelijk, eens toe.

Werkwijze:

Bekijk op bovenstaande wijze telkens samen 1 leerling met je duo. Wissel na elke leerling van beurt.

Werkvorm tweetal coach

2.2 : Instrument gebruiken voor overdracht

Start van de les startactiviteit Klassikaal (groen, oranje en rood)		
Presentatie fase Klassikaal (groen, oranje en rood)		
Zelfstandige verwerking (groen)	Begeleide inoefening (oranje en rood)	
	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="background-color: #FFA500; width: 50%;"> Zelfstandige verwerking (oranje) </td> <td style="background-color: #FF0000; width: 50%;"> Verlengde instructie (rood en eventueel 'oranje' leerlingen) </td> </tr> </table>	Zelfstandige verwerking (oranje)
Zelfstandige verwerking (oranje)	Verlengde instructie (rood en eventueel 'oranje' leerlingen)	
(verlengde) instructie voor de 'talentvolle' leerlingen	Zelfstandige verwerking (oranje en rood)	
Zelfstandige verwerking Klassikaal (groen, oranje en rood)		
Evaluatie Klassikaal (groen, oranje en rood)		

2.2 : Instrument gebruiken voor overdracht

Opdracht:

- *Schrijf je leerlingen die je hebt geanalyseerd in het groene, oranje of rode blok (werkblad 2).
- *Doe dit later voor alle leerlingen van je groep.
- *Geef dit overzicht mee bij de overdracht. Zo ziet de nieuwe leerkracht in één keer hoe zijn nieuwe groep verdeeld is.

2.3 : Toepassen voor enkele leerlingen

INSTRUCTIE ONAFHANKELIJK: INSTRUCTIE GEVOELIG: <i>(in vullen naam en alle leerlingen oranje groep)</i>	<small>(vullen namen)</small> ONDERDELEN VOOR (VERLENGDE) INSTRUCTIE:	BESTEMD VOOR:	GEBRUIK MATERIAAL:
INSTRUCTIE AFHANKELIJK: <i>(vullen naam en alle leerlingen rode groep)</i>	ONDERDELEN VOOR VERLENGDE INSTRUCTIE:	BESTEMD VOOR:	GEBRUIK MATERIAAL:
	HANDELINGSPLANNEN:	BESTEMD VOOR:	GEBRUIK MATERIAAL:
	EIGEN LEERLIJN:	BESTEMD VOOR:	

2.3 : Toepassen voor enkele leerlingen

Tussendoel: De tafels zijn geautomatiseerd (eind groep 5)

Beheersingsniveau: Goed	Beheersingsniveau: Matig	Beheersingsniveau: Onvoldoende
<i>Vul de namen van de betreffende leerlingen in</i>	<i>Vul de namen van de betreffende leerlingen in</i>	<i>Vul de namen van de betreffende leerlingen in</i>

2.3 : Toepassen voor enkele leerlingen

Opdracht:

- * Vul werkblad 3 en 4 (tussendoelen behorende bij 'jouw' jaar) in voor de leerlingen van wie je een analyse gemaakt hebt.
- * Doe dit samen met je duo, om de beurt één leerling.
- * Doe dit later voor alle leerlingen van je groep.

Werkvorm tweetal coach

2.3 : Toepassen voor enkele leerlingen

Heb je een vraag met betrekking tot een kwadrant leerlingen?

- * Schrijf hem op een post-it.
- * Bespreek hem in je viertal.
- * Antwoord op je vraag?: prima
- Geen antwoord op je vraag?: plak hem op een flap met bijbehorend nummer van het kwadrant. En neem hem mee ter bespreking zo direct op school.

3.1: Terug naar de eigen praktijk

Op school zullen jullie het uitgereikte instrument verder bespreken/toepassen.

Hierbij kunnen jullie o.a. denken aan:

- Bij welke groep leerlingen heeft de IB-er een taak als het gaat om overdracht naar volgende groep?
- Wanneer kan je de rekenspecialist om ondersteuning vragen?
- Wat te doen als het merendeel van jouw leerlingen zich in de 'rode groep' bevindt?
- Heb je nog een vraag die hier niet beantwoord is? Neem de vraag mee naar je eigen school.

3.2: Terugblik en Evaluatie

Terugblik:

Alle vragen beantwoord?

Alle doelen behaald?

Evaluatie:

Schrijf op één post-it iets op wat je positief vond aan deze bijeenkomst. En schrijf op één post-it een tip op. Plak de post-it op de bijbehorende flap.

Video: eerste schooldag

3.2: Terugblik en evaluatie

Bedankt voor jullie aandacht!

Alvast fijne vakantie!

En tot volgend jaar!